

ביצה לג. (משנה) עד לד. (משנה)

ביאורים

בדיקת טריפות - סתם עוף הרי הוא בחזקת שאינו טריפה ולכן ניתן לאכול את הביצים שלו (ביצה טריפה אסורות) ולכן אין צורך לבדוק אותו אחרי השחיטה אם הוא טריפה או לא (מלבד בדיקת הירוואת ששם שכיח שיהיה טריפה וכן יש המחמירים הבודקים את צומת הגידים) כאשר הבהמה חלתה או חטפה מכה ויש חשש סביר שהיא טריפה יש לבדוקה אחרי השחיטה גם במקומות אחרים. הגמרא שלנו מתייחסת לעוף שנפגע ואולי ריסק את אבריו הגמרא קובעת שיש לחכות 24 שעות ורק אז לשוחטו. רוב הראשונים הסבירו שאחרי 24 שעות ודאי לנו שאין ריסק אברים כיוון שמסורת בידינו שלא ניתן לחיות יותר מ-24 שעות עם ריסק אברים אלא שב-24 שעות הריסק לא ניכר ולכן לא ניתן לשחוט ולבדוק האם היא התרסקה. ולכן הדרך היחידה לוודא שאין לה ריסק הוא לחכות 24 שעות לשחוט ואז לבדוק ריסק אברים

משנה

מהיכן ניתן ליטול קיסמים

ר"א (לפי הבנת רש"י): מהבית והחצר - מותר.

חכמים: לניקוי שיניים: מהבית והחצר - אסור,
להסקה: מהבית - מותר, מהחצר - אסור

הפקת אש ביר"ט:

אסורה (משום מוליד)

ליבון רעפים חדשים (כדי לצלות עליהם)

אסור.

אספת ערמה של קיסמים:

ת"ק: אסורה. (כי נראה שעושה זאת עבור יום חול)

ר' שמעון: מותרת. (קדרתו מוכיחה שזה עבור יו"ט)

טעם האיסור

אפשרות א': מחשש שהרעפים יתפקעו (ויתברר שטרח לחינם).
אפשרות ב': בהיסק ראשון הרעפים מתחזקים (זוהי יצירת כלי)

עוף שצריך בדיקה לאחר השחיטה (עוף שנחבל ושהה יום שלם)

לפי אפשרות א':

אסור לשוחטו, שמא ימצא טריפה ויתברר שטרח שלא תועלת!
(כמו שאסרנו ליבון רעפים מחשש שיתקפעו)

לפי אפשרות ב':

לא ניתן ללמוד מדין רעפים האם ניתן לשוחטו או לא.

בשבת:

המביא את האש והמביא את העצים: חייבים משום מבעיר.

השופת את הקדירה (אם היא חדשה): אסור כדין המלבן את הרעפים.

הנותן מים והנותן תבלין והמגיס: חייבים משום מבשל.

אך אם הביא את האש לאחר כל המעשים הללו:

רק מביא האש חייב (והאחרים פטורים)

מותר ביר"ט:

לשפוך מים רותחים (למלוג) על הראש והרגלים (של בהמה שחוטה) ולהבהבם באש.
לתקן את הקונדס והעכביות (ירקות הדורשים תיקון רב).
להסיק ולאפות בתנור גדול ולחמם מים במיחם גדול.

אסור ביר"ט:

למרוח בהמה (השחוטה) בחרסית באדמה ובסיד.
לגזוז את שער הבהמה במספריים. (וביד מותר)
לגזוז את הירק התלוש.

תנור וכיריים חדשים:מותר:

לטלטלם בחצר (ככלים).
לקררם בצונן בשביל לאפות כעת.

אסור (משום תיקון כלי):

לסוך אותם בשמן.
לשפשפם במטלית.
לקררם בצונן כדי לתקנם.

קטימת קש ועלי קניםלשם לכלי (כדי לחצוץ שיניו וכדו')עלים רכים:
מותר לכתחילה.עלים קשים:
ר' אליעזר: חייב חטאת.
חכמים: אסור לכתחילה. (כי קטימה איננה תיקון מעולה)להריחעלים רכים:
מותר לכתחילה.עלים קשים:
ר' אליעזר: אסור לכתחילה. (גזירה שמא יקטום לכלי)
חכמים: מותר לכתחילה. (כי אף אם יקטום לכלי זה אסור)

וכדעתם נהג רב יהודה שהיה קוטם להריח.

לפי חכמים מובנת המשנה שקבעה:

שבירת חבית כדי לאכול - מותרת לכתחילה (ולא גוזרים שמא יעשה

ור' אליעזר מעמיד משנה זו בחבית רעועה,
שאינן לגזור בה שמא יתכוון לעשות כלי.